

JUSTITIS MINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 10. april 2016
Dok.: 1897258

UDKAST TIL TALE

**til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål Å
fra Folketingets Udlændinge-, Integrations- og
Boligudvalg den 12. april 2016**

Samrådsspørgsmål Å:

”Ministeren bedes redegøre for, hvilke overvejelser om sikkerhed – herunder risiko for terror og anden grov kriminalitet – der er forbundet med, at asylansøgere opholder sig i Danmark i gennemsnitligt 93 dage, før myndighederne indleder første samtale med asylansøgeren, og hvilke muligheder ministeren ser for at sikkerhedsscreene asylansøgere allerede ved ankomst til landet.”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Dan Jørgensen (S).

[Indledning]

Jeg vil nu besvare samrådsspørgsmål Å.

Der spørges i samrådsspørgsmålet til, hvilke overvejelser om sikkerhed – herunder risiko for terror og anden grov kriminalitet – der er forbundet med, at asylansøgere opholder sig i Danmark i gennemsnitligt 93 dage, før myndighederne indleder første samtale med asylansøgeren, og hvilke muligheder jeg ser for at sikkerhedsscreene asylansøgere allerede ved ankomst til landet.

[Problemstillingen]

Det er åbenlyst, at med det meget store antal flygtninge og migranter, som søger mod Europa, er vi i en situation, som vi ikke har været vant til.

De angreb, som vi har set i Paris og Bruxelles de seneste måneder, kan derfor også skabe bekymring for, at der i flygningestrømmen kan gemme sig personer, som udgør en sikkerhedsrisiko i Danmark.

Før jeg går til besvarelsen af spørgsmålet, vil jeg indlede med at sige, at det er begrænset, i hvilket omfang jeg kan redegøre for de arbejdsmetoder, som PET anvender. Det håber jeg på udvalgets forståelse for.

PET's håndtering af terrortrusler, herunder mulige trusler fra indrejste, sker på grundlag af en række redskaber og tiltag. I den forbindelse har PET et tæt samarbejde med bl.a. Forsvarets Efterretningstjeneste, de danske udlændingemyndigheder og udenlandske samarbejdspartnere.

Her er det vigtigt at understrege, at den sikkerhedsmæssige screening er en integreret del af hele asylsagsbehandlingen. Det gælder både i forbindelse med den egentlige asylsagsbehandling og i forbindelse med udlændingenes allerførste kontakt til asyloperatørens system.

[Asylansøgnernes indledende kontakt til asyloperatørens system]

Som integrationsministeren også var inde på i sin tale, er det vigtigt at understrege, at det ikke forholder sig sådan, at nyankomne asylansøgnere opholder sig i Danmark i 93 dage, før de kommer i kontakt med de danske myndigheder.

I det øjeblik, en asylansøger søger asyl i Danmark, indleder myndighederne en registreringsproces med henblik på bl.a. at fastslå den pågældendes identitet.

Det indebærer bl.a., at politiet registrerer asylansøgerens navn, foto, fingeraftryk mv. I den forbindelse tjekkes bl.a. fingeraftryk op imod relevante databaser. Og det sker i umiddelbar forlængelse af, at den pågældende søger asyl i Danmark.

Hvis politiet i den forbindelse får mistanke om, at den pågældende kan have tilknytning til ekstremistiske organisationer eller i øvrigt er radikaliseret, underrettes PET om det.

For at optimere det sikkerhedsmæssige fokus i forbindelse med håndteringen af asylansøgerne, har PET udstationeret en fast forbindelsesofficer i Center Sandholm.

Det er her den indledende registrering og identifikation almindeligvis foregår, og både udlændingemyndigheder og politi har derfor allerede fra den indledende registrering en meget enkel og hurtig mulighed for at trække på PET.

Der er herudover indført en indberetningsordning i asylindkvarteringssystemet, som betyder, at indkvarteringsoperatører bl.a. skal anmelde enhver mistanke om radikalisering til det lokale politi.

Der skal samtidig ske underretning af Udlændingestyrelsen, så oplysningerne kan indgå i den pågældendes asylsag og i relevant omfang vurderes af PET.

For at sikre, at indkvarteringsoperatørerne i videst muligt omfang er i stand til at identificere, indberette og håndtere tegn på radikalisering blandt asylansøgere, er der aktuelt ved at blive gennemført en opkvalificering af medarbejdere hos indkvarteringsoperatørerne.

Opkvalificeringen består i undervisning, der varetages af PET, og som er særligt rettet mod de medarbejdere i indkvarteringssystemet, som er i kontakt med asylansøgere i den indledende fase.

Udlændingestyrelsen understreger samtidig over for centeroperatørerne, at der skal føres en nultolerancepolitik over for ethvert tilløb til kriminalitet på asylcentre. Enhver kriminel handling skal straks politianmeldes.

[Asylsagsbehandlingen]

Det er som nævnt vigtigt at understrege, at den sikkerhedsmæssige screening ikke kun relaterer sig til asylsamtalen, men er en integreret del af hele asylsagsbehandlingen.

I forbindelse med asylsamtalerne og den efterfølgende asylsagsbehandling forelægger Udlændingestyrelsen efter visse nærmere fastsatte kriterier relevante sager for PET. Kriterierne for, hvornår Udlændingestyrelsen forelægger sager for PET, vurderes og justeres løbende af PET efter drøftelse med Udlændingestyrelsen. Kriterierne er ikke offentlige, og dem kan jeg derfor ikke komme nærmere ind på.

Der er i øvrigt igangsat en opkvalificering af de medarbejdere hos Udlændingestyrelsen, der gennemfører asylsamtaler. Opkvalificeringen skal bl.a. sikre, at eventuelle oplysninger af sikkerheds- og

efterretningsmæssig interesse kommer frem i forbindelse med asylsagsbehandlingen.

Desuden er der, som tidligere nævnt, udstationeret en forbindelsesofficer i Center Sandholm, som kan bistå Udlændingestyrelsen i forbindelse med bl.a. asylsagsbehandlingen.

PET kan desuden anmode om at blive hørt i konkrete asylsager, som ikke er omfattet af de pågældende kriterier.

Efter gennemgang af den konkrete asylsag, vurderer PET, om den pågældende kan udgøre en sikkerhedsrisiko eller i øvrigt er af efterretningsmæssig interesse.

[Efterretningsarbejdet]

I tillæg til disse tiltag, er det vigtigt at understrege, at PET's generelle arbejde med sikkerhedsmæssige efterretninger er af afgørende betydning på dette område.

Jeg kan, som sagt, ikke her redegøre nærmere for de arbejdsmetoder, som PET anvender.

Men jeg kan sige klart, at det her område, er en central opgave for PET. Der er tale om et dynamisk trusselsbillede, hvor forhold og forudsætninger hele tiden ændrer sig. Derfor er PET – ligesom andre landes

efterretningstjenester – også meget opmærksomme på enhver udvikling og på hvilke indsatser der er behov for.

[Afslutning]

Sammenfattende så forholder det sig altså ikke sådan, at nyankomne asylansøgere opholder sig i Danmark i 93 dage, før de kommer i kontakt med de danske myndigheder.

Og som nævnt er der etableret en række procedurer, som skal medvirke til at sikre, at de relevante myndigheder reagerer, hvis der blandt asylansøgerne er personer, der udviser tegn på radikaliserings eller sympatiserer med militant islamisme.

Men det er selvfølgelig ikke ensbetydende med, at jeg – eller PET – kan garantere, at der ikke kommer personer her til landet, som udgør en sikkerhedsrisiko.

Men jeg ved, at myndighederne følger situationen tæt og løbende vurderer, om der er anledning til at justere på indsatsen.

Tak for ordet.